

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL MUNCII,
FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE,
ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE

ORGANISM INTERMEDIAR - POSDRU

Investește în oameni !

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară: AP4 "Modernizarea serviciului public de ocupare"

Domeniul major de intervenție: 4.1. „Întărirea capacității SPO pentru furnizarea serviciilor de ocupare”

Titlul proiectului: Sistem partenerial de analiză și prognoză pentru piața muncii adaptat continuu la dinamica economică

POSDRU/180/4.1/S/155259

STUDIU DE DINAMICĂ A PIEȚEI MUNCII ÎN JUDEȚUL BOTOȘANI

SUMAR EXECUTIV

Profilul demografic al județului Botoșani arată că în perioada 2000-2014 **populația județului** a avut un trend descendent, tendință care s-a menținut inclusiv pe sexe, cu o scădere mai accentuată în cazul persoanelor de sex feminin. Bărbații reprezentau 49,5% din totalul populației județene în anul 2000, rămânând constantă în anii 2005 și 2010, după care ponderea lor în populația județului a crescut, ajungând în 2014 la 49,5%. Analiza populației pe medii de rezidență arată că populația din mediul rural este mai numeroasă decât cea din urban, iar evoluția populației, asemănătoare cu cea înregistrată per ansamblul regiunii, a fost de reducere. La nivelul județului Botoșani, diferența dintre populația din urban și cea din rural s-a păstrat în favoarea celei din rural pe toată perioada analizată. Trendul **sporului natural** a fost descrescător și negativ, puncte de inflexiune fiind înregistrate în anii 2005, 2008 și 2012. Pentru perioada analizată **durata medie de viață** a crescut cu 3,8 ani. Pe **grupe de vârstă**, dinamica populației în perioada 2000-2014, indică tendința de îmbătrânire demografică, caracterizată prin reduceri ale ponderii efectivelor din grupa 0-14 ani în total populație de la nivelul județului (cu 3,8 pp), creșteri ale ponderii populației cu vârsta de 65 de ani și peste (cu 0,9 pp). Populația cu vârsta de 15-64 de ani a crescut de asemenea.

Populația școlară din județul Botoșani era în anul 2013 de 74.744 elevi și reprezenta 11,4% din populația școlară totală a regiunii Nord-Est, comparativ cu 11,2% în anul 2000, respectiv 90.263 elevi. În perioada 2000-2013, populația școlară de sex masculin a depășit numeric populația școlară de sex feminin. Pe **medii de rezidență**, analiza datelor statistice arată că populația școlară din mediul rural a depășit numeric populația din mediul urban. În perioada 2000-2013 aproape toate nivelele de pregătire au suferit o scădere a numărului de elevi înmatriculați. Doar învățământul liceal a avut o creștere de 35,8% respectiv de 4.358 elevi în perioada analizată. O scădere majoră a efectivului de elevi a suferit învățământul profesional (83,8%), urmat de cel superior (72,8%), apoi de cel gimnazial (32,4%). Învățământul preșcolar și cel primar au avut scăderi mai reduse, de 14,6% respectiv 11,7%. Ponderea învățământului profesional a ajuns la 1,1% din totalul populației școlare din județ în anul 2013.

Din punct de vedere economic, de-a lungul perioadei analizate 2000-2012, **evoluția PIB** a fost una ascendentă. Evoluția **numărului de firme** a fost în creștere în perioada 2000-2008, urmată de o scădere până în anul 2011, pe fondul crizei economice și ulterior de o ușoară revenire, ca urmare a revigorării economiei în ansamblu. Majoritatea firmelor înregistrate, indiferent de mărimea acestora, activau în perioada 2008-2013 în comerț, activitate care acoperă între 38-43% din

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL MUNCII,
FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE
ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE

ORGANISM INTERMEDIAR - POSDRU

unitățile județului. Analiza firmelor pe clase de mărime pune în evidență faptul că, de-a lungul întregii perioade analizate 2000-2013, firmele de mici dimensiuni (care au sub 9 salariați) au reprezentat majoritatea în totalul firmelor înregistrate la nivelul județului (peste 85%). Evoluția **cifrei de afaceri** la nivelul unităților locale din județul Botoșani a fost una crescătoare în perioada 2003-2013, cu ușoare reduceri în perioada post-criză. Structura cifrei de afaceri pe activități economice arată că cea mai importantă contribuție la nivelul județului din perioada 2008-2013 au avut-o activitățile din comerț (41-43%) și din industria prelucrătoare (27-35%). **Investițiile brute** au crescut în perioada 2000-2008 și apoi, ca urmare a efectelor crizei economice, s-au redus aproape continuu. Aproape toate activitățile economice au avut un regres investițional în perioada 2008-2013. Activitățile care au susținut cel mai mult investițiile la nivelul județului în perioada 2008-2013 au fost cele din industria prelucrătoare (20-30%) și comerț (17-27%); construcțiile au atins 22% doar în anul 2013; distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor și activități de contaminare au ajuns la 44% doar în anul 2010.

Analiza pieței muncii de la nivel județean pune în evidență o scădere a **populației active civile** în perioada 2000 - 2013 (reducere de 25,5%, respectiv de 53,7 mii persoane). Populația activă de sex feminin a depășit numeric populația activă civilă de sex masculin de-a lungul perioadei analizate, mai puțin în anul 2005. În anul 2013 **resursele de muncă** din județul Botoșani reprezentau 19,4% (277,1 mii de persoane) din resursele de muncă totale din regiunea Nord-Est, comparativ cu 20,2% (264,1 mii persoane) în anul 2000. Resursele de muncă de sex masculin le-au depășit numeric pe cele de sex feminin în perioada 2000-2013. Evoluția **ratei de activitate resurselor de muncă** a înregistrat un trend descendent pe întreaga perioadă analizată.

Evoluția **numărului de șomeri** din județul Botoșani reflectă situația macroeconomică: în perioada premergătoare crizei economice numărul șomerilor a scăzut, după care a crescut brusc în anul 2009. Începând cu anul 2009, indicatorul a înregistrat o evoluție fluctuantă. Dinamica structurii pe sexe, pune în evidență ponderea semnificativ mai mare a bărbaților în totalul șomerilor înregistrați la nivelul județului Botoșani, comparativ cu femeile. Dinamica structurii pe nivele de pregătire pune în evidență ponderea semnificativ mai mare a șomerilor cu nivel de pregătire scăzut (studii primare, gimnaziale și profesionale), comparativ cu șomerii care au un nivel de pregătire mediu sau ridicat. Ponderea numărului de șomeri înregistrați cu studii primare, gimnaziale și profesionale în perioada 2005 - 2013 a scăzut cu 23,1 pp. În perioada 2005 - 2013, cele mai importante creșteri ale numărului de șomeri s-au înregistrat în cazul persoanelor cu studii liceale și postliceale și în cazul celor cu studii universitare de ambele sexe. Dinamica structurii pe sexe a numărului de șomeri înregistrați a relevat scăderea numărului de șomeri cu studii primare, gimnaziale și profesionale de ambele sexe pentru întreaga perioadă analizată. În anul 2013, **rata șomajului** în județul Botoșani a fost de 5,3%, mai mică cu 1,3 pp decât cea de la nivelul regiunii Nord-Est. În anul 2000, rata șomajului în județul Botoșani era de 16,7%, la o diferență de 3,5 pp față de rata șomajului de la nivelul regiunii. În anul 2007 s-a înregistrat cel mai mic nivel al ratei șomajului, iar în 2009 cea mai mare valoare a ratei șomajului. Anii care au urmat crizei economice s-au caracterizat printr-o scădere a numărului șomerilor până în anul 2011 după care s-a înregistrat o creștere a acestei rate.

În județul Botoșani, **populația ocupată civilă totală** a crescut ușor în intervalul 2005-2007 după care, pe fondul reducerii activității economice cauzate de criza globală, populația ocupată s-a redus în perioada 2008- 2011, iar în anul 2012 s-a redresat. În anul 2013, efectivul **populației**

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL MUNCII,
FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE
ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE

ORGANISM INTEREDIAR - POSDRU

ocupate reprezenta 12,3% din populația ocupată în regiunea Nord-Est a României, cu 0,2 pp mai puțin față de anul 2005. Din punct de vedere al structurii, în anul 2013, ponderea populației ocupate de sex feminin era mai mare cu 2,4 pp în defavoarea ponderii populației ocupate de sex masculin. În perioada **2008-2013**, efectivul populației ocupate totale s-a redus semnificativ în cazul secțiunilor: *Agricultură, Industrie prelucrătoare, Construcții, Învățământ și Sănătate*. Pe de altă parte, s-a înregistrat o creștere a efectivului populației ocupate în activități din *Comerț* și în *Transport depozitare*, dar și în *activități de spectacole, culturale și recreative*.

Efectivul salariaților la sfârșitul anului 2013 reprezenta 9,9% din numărul total al salariaților din regiune. Intervalul 2005-2013 este marcat de trei perioade: o perioadă de creștere (2005-2007), urmată de scădere până în anul 2010 inclusiv, continuată cu o revigorare a numărului de salariați la nivel județean (2011-2013). Dinamica structurii pe sexe reflectă structura demografică a populației de la nivelul județului, astfel încât, în anul 2013, diferența dintre ponderile salariaților era de 10,2 pp în favoarea salariaților de gen feminin. **Structura salariaților pe activități economice** evidențiază în perioada 2008-2013 o concentrare a acestora în industria prelucrătoare (23-25%) și apoi în comerț (16-18%). Principalele activități în care se regăsesc salariații din județ sunt industria prelucrătoare (25-29%), dar și comerț, sănătate și asistență socială și învățământ, în timp ce salariații de sex masculin activează cu preponderență în industria prelucrătoare (20-21%), urmată de comerț și construcții.

4.8% dintre locurile de muncă existente sunt vacante. Astfel, la nivelul județului Botoșani rata locurilor de muncă vacante se situează semnificativ atât peste media națională, cât și peste cea regională. Cele mai multe locuri de muncă vacante sunt generate de sectorul *servicii* (aprox. 2/3 dintre locurile de muncă vacante înregistrate la nivel județean – 64.6%), urmat de sectorul *construcții* (33.7% dintre locurile de muncă vacante). Marea majoritate a locurilor de muncă vacante sunt generate de întreprinderile *mici* – 92.7%. Cele mai multe dintre locurile de muncă vacante sunt generate pentru GO 8 (operatori la mașini și instalații) – 39.5% urmată de GO 7 (muncitori calificați) – 37.2 %. Trebuie menționat că cererea pentru persoane cu nivel de educație ridicat este foarte redusă – doar 7.7 % dintre locurile de muncă fiind specifice grupelor ocupaționale GO 2 (specialiști cu ocupații intelectuale) și GO 3 (tehnicieni). Din numărul de locuri de muncă analizate la nivelul județului Botoșani, o majoritate de 73.4% sunt deschise pentru absolvenți de învățământ profesional, gimnazial, primar sau fără școală (fără studii medii) și doar o minoritate de 8.6 % pentru absolvenți de studii superioare.

Pentru o majoritate a locurilor de muncă vacante (50.7 %), angajatorii nu solicită **la recrutare** experiență anterioară în muncă, ceea ce reprezintă un potențial factor favorizant pentru tinerii absolvenți la intrarea pe piața muncii.

La nivel național, **absolvenții** promoției 2014 reprezintă 1,1% din totalul salariaților, iar la nivelul regiunii Nord-Est 2%. Ponderea acestora în județul Botoșani înregistrează o valoare inferioară celor de la nivel național și regional (0,7%), ceea ce subliniază cererea redusă pentru această categorie de forță de muncă la nivel local.

În ce priveșet **fluxul de salariați**, sectorul de construcții prezintă evoluția cea mai puțin favorabilă la nivel local, în vreme ce sectoarele agricol și cel terțiar par a fi cele mai dinamice și cu potențial de creștere.